

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2020-2021
Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
1.2. Facultatea	DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE
1.3. Departamentul	ISTORIE, ARHEOLOGIE ȘI MUZEOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	MASTER
1.6. Programul de studii/ Calificare	CERCETAREA, CONSERVAREA ȘI VALORIFICAREA PATRIMONIULUI ISTORIC / conservator opere de artă și monumente istorice (studii superioare) (COR 262102), muzeograf (COR 262103), restaurator bunuri culturale (studii superioare) (COR 262107)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA COMPONENTELOR STRUCTURALE ȘI DECORATIVE DIN LEMN ALE MONUMENTELOR	2.2. Cod disciplină	MCC 1103
2.3. Titularul activității de curs	Dr. Dorottya Makay		
2.4. Titularul activității de seminar			
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I
		2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
		2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					39
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					34
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	97
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Laborator/șantier de restaurare, sală cu videoprojector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C3. Stăpânirea limbajului de specialitate și capacitatea de a comunica audienței de specialiști și nespecialiști rezultatele proiectelor, motivația deciziilor, concluziile evaluărilor, direcțiile acțiunilor viitoare. C4. Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și a normelor deontologice specifice conservării și restaurării patrimoniului cultural. C5. Cunoașterea, până la detaliu, a problemelor cu care se confruntă patrimoniul istoric și capacitatea de aplicare practică a cunoștințelor dobândite prin studiu în vederea formării profesionale.
Competențe transversale	CT1. Soluționarea unor situații-problemă, din domeniul științelor umaniste, de o complexitate avansată. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri de conducere.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiective generale	3. Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în condiții de informare incompletă, pentru a
------------------------	---

	<p>rezolva probleme teoretice și practice noi.</p> <p>4. Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare, a fundamenta decizii constructive și de a le comunica.</p> <p>5. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.</p>
7.2 Obiective specifice	<p>6. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională.</p> <p>7. Asumarea de roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții.</p>

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Obs.
<p>1. Tipuri de structuri din lemn</p> <p>1.1. Pondera structurilor din lemn la monumentele de zidărie.</p> <p>1.2. Diversitatea elementelor structurale de lemn din alcătuirea monumentelor.</p>	<p>Problematizare (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare)</p>	
<p>2. Structuri de lemn la monumentele de zidărie</p> <p>2.1. Planșee; 2.2. Bolți; 2.3. Șarpante; 2.4. Turnuri mixte</p> <p>2.5. Structuri adosate (cursive, pridvoare etc.); 2.6. Scări</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire, recapitulare</p>	
<p>3. Structuri ale bisericilor de lemn</p> <p>3.1. Fundații; 3.2. Tâlpi; 3.3. Pereți; 3.4. Console; 3.5. Bolți; 3.6. Șarpante;</p> <p>3.7. Turnuri clopotniță; 3.8. Coifuri; 3.9. Învelitori; 3.10. Pardoseli;</p> <p>3.11. Finisaje tâmplării</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire, recapitulare</p>	
<p>4. Structuri ale locuințelor de lemn și anexele lor gospodărești</p> <p>4.1. Fundații; 4.2. Tâlpi;</p> <p>4.3. Pereți; 4.4. Console; 4.5. Șarpante;</p> <p>4.6. Învelitori; 4.7. Pardoseală; 4.8. Finisaje tâmplării.</p>	<p>Problematizare (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare)</p>	
<p>5. Structuri ingineresti de lemn (poduri, mori de apă, mori de vânt, dânte)</p> <p>5.1. Fundații; 5.2. Tâlpi;</p> <p>5.3. Stâlpi, contrafișe, contravânturi și grinzi; 5.4. Pereți;</p> <p>5.5. Șarpante; 5.6. Învelitori; 5.7. Elemente mecanice;</p> <p>5.8. Pardoseli; 5.9. Finisaje tâmplării.</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire, recapitulare</p>	
<p>6. Lemnul ca material de bază</p> <p>6.1. Materialele lemnoase folosite la structuri din lemn; 6.2. Structura lemnului</p> <p>6.3. Clasificarea materialului lemnos</p> <p>6.4. Defectele lemnului și categorii de material lemnos pentru construcții</p> <p>6.5. Contragerea și umflarea lemnului</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire, recapitulare</p>	
<p>7. Unelte și echipamente tradiționale folosite în prelucrarea lemnului</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire, recapitulare</p>	
<p>8. Agenți de biocidare la materialele lemnoase din construcții. Causă și efect în degradarea structurilor de lemn ale monumentelor</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire, recapitulare</p>	
<p>9. Principii generale de înlocuire a documentației de consolidare, restaurare, conservare și punere în valoare</p> <p>9.1. Întocmire releveu; 9.2. Analiza stării de conservare;</p> <p>9.3. Prelevare probe pentru teste chimice și biologice;</p> <p>9.4. Expertiză tehnică asupra structurii de rezistență;</p> <p>9.5. Expertiză asupra componentelor artistice;</p> <p>9.6. Propuneri tehnice de intervenție.</p>	<p>Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare)</p>	
<p>10. Principii generale de consolidare, restaurare, conservare a structurilor de lemn la monumentele de zidărie</p> <p>10.1. Lucrări pregătitoare: schele; copertine provizorii; desfaceri de învelitori; desfaceri de pardoseli; sprijiniri</p> <p>10.2. Tehnici de desfacere a elementelor constructive de lemn deteriorate major, în vederea înlocuirii lor.</p> <p>10.3. Tehnici de prelucrare și montare a elementelor constructive de lemn pentru înlocuirea celor degradate</p> <p>10.4. Tehnici de consolidare și restaurare a elementelor constructive de lemn</p> <p>10.5. Tratamente pentru combaterea atacului biologic</p> <p>10.6. Tehnici de revizuire și înlocuire a învelitorilor</p> <p>10.7. Tehnici de revizuire și înlocuire a pardoselilor</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire, recapitulare</p>	
<p>11. Principii generale de consolidare, restaurare, conservare și punere în valoare la structurile bisericilor de lemn și ale locuințelor cu anexele gospodărești (I)</p> <p>11.1. Lucrări pregătitoare: schele, copertine, desfaceri de învelitori, desfaceri de dușumele, sprijiniri și ancoraje, intervenții de urgență a pictorilor restauratori pentru protecția elementelor</p>	<p>Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare)</p>	

<p>pictate.</p> <p>11.2. Tehnici de liftare a construcției</p> <p>11.3. Tehnici de revizuire sau înlocuire a fundațiilor</p> <p>11.4. Tehnici de înlocuire totală sau parțială a elementelor structurale degradate la tălpile construcției</p> <p>11.5. Tehnici de înlocuire totală sau parțială a elementelor degradate de la pereții construcției și de la console</p> <p>11.6. Tehnici de înlocuire totală sau parțială a elementelor degradate de la structura șarpantei</p>		
<p>12. Principii generale de consolidare, restaurare , conservare și punere în valoare la structurile bisericilor de lemn și ale locuințelor cu anexele gospodărești (II)</p> <p>12.1. Tehnici de înlocuire totală sau parțială a elementelor degradate de la structura turnului clopotniței</p> <p>12.2. Tehnici de înlocuire totală sau parțială a elementelor degradate de la structura coifului</p> <p>12.3. Tehnici de rigidizare cu legături metalice</p> <p>12.4. Tehnici de înlocuire totală sau parțială a elementelor degradate de la structura bolților</p> <p>12.5. Tehnici de prelucrare și montare a învelitorilor</p> <p>12.6. Tehnici de prelucrare și montare a pardoselilor</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire</p>	
<p>13. Principii generale de consolidare, restaurare , conservare și punere în valoare la structurile bisericilor de lemn și ale locuințelor cu anexele gospodărești (III)</p> <p>13.1. Tratamente pentru combaterea atacului biologic</p> <p>13.2. Tratamente pentru ignifugare</p> <p>13.3. Revizuire sau înlocuire instalație paratrăsnet</p> <p>13.4. Revizuire sau înlocuire instalații electrice</p> <p>13.5. Lucrări de sistematizare verticali a terenului în exteriorul construcției în vederea îndepărtării apelor pluviale</p> <p>13.6. Tehnici de punere în valoare a monumentului</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire</p>	
<p>14. Principii generale de consolidare, restaurare, conservare și punere în valoare la structurile ingineresti</p> <p>14.1. Lucrări pregătitoare</p> <p>14.2. Tehnici de liftare a construcțiilor</p> <p>14.3. Tehnici de revizuire sau înlocuire a fundațiilor</p> <p>14.4. Tehnici de înlocuire totală sau parțială a elementelor structurale degradate</p> <p>14.5. Tehnici de consolidare și restaurare a angrenajelor</p>	<p>Conversație, învățare prin descoperire</p>	
<p>Bibliografie selectivă:</p> <p>Auner, Niels, Corneliu Bucșa, Livia Bucșa, Octavian Ciocșan, <i>Tehnologia consolidării, restaurării și protecției împotriva biodegradării structurilor de lemn din monumentele istorice</i>, Sibiu, Ed. Alma Mater, 2005.</p> <p>Bucșa Livia, Bucșa C, <i>Agenți de biodeteriorare a lemnului la monumentele istorice din România. Prevenire și combatere</i>, Sibiu, Editura Ed. Alma Mater, 2005.</p> <p>Auner, Niels, <i>100 de biserici de lemn restaurate, 1972-2012</i>, Zalău - Baia Mare, Editura Caiete Silvane și Editura Ethnologică, 2013.</p> <p>Baboș Al., <i>Tracing a Sacred Building Tradition, Wooden Churches, Carpenters and Founders in Maramureș</i>, Norrköping, 2004.</p> <p>Barbu Viorel, Barbu Diana, Ștefăniță Gabriela, <i>Dicționar de conservare-restaurare a patrimoniului bisericesc</i>, București, Editura Basilica, 2016.</p> <p>Bucșa, C., <i>Metode de restaurare și conservare a lemnului</i>, în <i>Revista Muzeelor și Monumentelor</i>, nr.10, 1981.</p> <p>Bucșa L., Bucșa C., <i>Degradările biologice ale structurilor de lemn la monumentele istorice și muzeele în aer liber din România</i>, în <i>Transsylvania Nostra</i>, 2, 2009 (http://www.transylvanianostra.eu/download/05_livia_bucsa_degr_biologice_str_lemn.pdf).</p> <p>Curinschi Vorona Gh., <i>Arhitectură, Urbanism, Restaurare – Discurs asupra istoriei, teoriei și practicii restaurării</i>, București, 1996.</p> <p>Gimpel Jean, <i>Revoluția industrială în Evul Mediu</i>, București, 1983.</p> <p>Hülsemann Jan, <i>Casa țărănească săsească din Transilvania. Ghid pentru restaurarea caselor vechi</i>, Ed. Simetria, 2014.</p> <p>Mihalcu, Mihail, <i>Conservarea obiectelor de artă și a monumentelor istorice</i>, București, Ed. Științifică, 1970.</p> <p>Mihalcu, Mihail, <i>Valori medievale românești</i>, București, Ed. Sport-Turism, 1984.</p> <p>Petrescu Paul, Stoica Georgeta, <i>Arta populară românească</i>, București, 1981.</p> <p>Richardson Barry A., <i>Wood Preservation</i>, London- Glasgow -New York-Tokyo-Melbourne-Madras, 1993.</p> <p>Szabó Bálint, <i>Introducere în teoria reabilitării structurilor de rezistență istorice</i>, Cluj-Napoca, Utilitas, 1998.</p> <p>Szabó Bálint, <i>Illustrated dictionary for historic roof structures</i>, Cluj-Napoca, Ed. Kriterion & Utilitas, 2005.</p> <p>Vieux Maurice, <i>Lumea constructorilor medievali</i>, București, 1981.</p> <p>----</p> <p><i>Caietele restaurării</i>, Editura ACS, vol. 2012-2020.</p> <p><i>Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice</i>, București, 1908-2017. (https://patrimoniu.ro/publicatii/buletinul-comisiei-monumentelor-istorice).</p> <p><i>Revista Muzeelor și Monumentelor – Monumente Istorice și de Artă</i> (http://patrimoniu.gov.ro/ro/publicatii/revista-monumentelor-istorice/12-inp/144-buletinul-monumentelor-istorice-revista-monumentelor-istorice-1958-1970-2017).</p> <p><i>Transsylvania Nostra</i>, 2007-2020.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, în componența căreia intră și câte un reprezentant al absolvenților și câte un reprezentant al angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite, capacitatea de identifica și de a propune măsuri optime de conservare sau/și restaurare pe studii de caz.	Orală – subiecte din curs Orală (prezentarea și discutarea referatelor de semestru)	50% 50%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță: pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei minime 5.			
Demonstrarea competențelor în identificarea măsurilor optime de conservare și restaurare a structurilor din lemn; asumarea unui rol de conducere a unui grup în activitățile practice de echipă.			

Data completării

20.09.2020

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

25.09.2020

Semnătura directorului de departament